

„Soča“ izhaja vsak petek s in velja p pošto prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . f. 4.50
Pol leta 2.30
Četrt leta 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno trislopnost vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Povamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“ in na starem trgu. — V Trstu v tobakarnici „Via della caseina 3“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uradništvu „Soča“ v Gorici v Hilarijanski tiskarni, naročnina pa opravištvu „Soča“ na Korenji v Stica - vi. hiši št. 259-II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcóm in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uradništvu.

Volivci slovenskih trgov na Goriškem!

Povedali smo Vam že zadnjič, kakošnega poslanca potrebujemo na izpraznjeno mesto v našem deželnem zboru in kakošnega pričakujemo od Vas. Danes naj dodamo le še zadnjo kolikor resno toliko nujno priporočilo. Vrzite vso bojzljivost in sramotno petoliznost nasproti višim uradnim osebam na stran ter volite kot pravi možje in svobodni državljani!

Sedanja vlada Vam ne priporoča in ne vsiljuje nobenega kandidata, to vemo iz popolnoma zanesljivega vira; ona ne potrebuje svojih uradnikov v deželnih zborih, marveč želi, da spolnujejo uradniki naložene jim dolžnosti vsaki na svojem mestu, deželni zbori pa da so pravi ljudski zastopi. Če Vam kdor koli priporoča kacega kandidata v tem zmislu, da vstrečete vladi, ako ga volite, bodite preverjeni, da Vas hoče zapeljati in zlorabiti Vaše državljanske pravice za svoje zasebne namene. Če Vam je torej zares mar, da bodo Vaši javni interesi dobro zastopani v deželnem zboru, ne izberite za poslanca ne uradnika, ne tujca, ne nezmožneža: prvi je zavezan, drugi zasleduje svoje interese in ne Vaših in zadnji ne more uspešno delovati, ker nema moči za to. — V zboru ne zadostujejo samo zanesljivi glasovalci, ampak treba tudi dobrih, vstrajnih delavcev, zlasti v našem zboru, kder je število poslancev majhno in se morajo tedaj dela razdeliti kolikor mogoče med vse.

Z ozirom na vse to stopili smo v dogovor z veljavnimi možmi in znanimi narodnjaki naših trgov, da Vam zamoremo navetovati neodvisnega, poštenega in sposobnega narodnega moža kot kandidata za izpraznjeno poslansko mesto in na podlagi vestnih pozvedeb, pa po svojem najboljšem prepričanji Vam danes priporočamo gospoda

dr. Nikolaja Tonkli-ja,

odvetnika v Tolminu,

da si ga izvolite za svojega poslanca. On je sin naših gora, neodvisen, za narodno stvar vnet in

združuje v sebi vse lastnosti, obetajoče dobrega, zanesljivega lj. iskega zastopnika.

Tržani ajdovski, bovški, kanalski, kobariški in tolminski! posnemajte pri volitvi dne 3. junija v Tolminu vrle naše sosedo na Kranjskem, kateri so pri raznih volitvah ednodušno volili priporočene jim narodne možje; pokažite tudi Vi, da ne marate biti prepokorno vstrežljiva lestvica, po kateri bodo plezali sebičneži do višega dostojanstva, ampak da se dobro zavedate svojih državljanskih pravic in da jih znate tudi modro obračati v svojo in svojega naroda čast in korist. Zedinite se, da bo mogel izvoljenec ponosen biti na svoj mandat in Vi na svojo volitev!

Dopisi.

Iz goriške okolice dne 26. maja. (Izv. dop.)
Čestiti bralci! blagovolite mi kratek odgovor primorskih Slovencev nemško-avstrijskim Prusijanom o „kulturkampfu in sprachenzwangu“, o nemški zvezi in domaći reči. Slehernemu trezno mislečemu Avstrijanu — bodi si ktere koli narodnosti — morajo se studiti oholosti nemško-prusijanov, ktere raznašajo njih listi za to, ker je napočila zora enakopravnosti avstrijskim Slovanom po ukazu sedanje vlade. Citatelji nemških listov — tem na čelu stoji „Neue Freie Presse“ — poznajo nesramne laži, ktere raznašajo ti časniki. Kolika nevarnost preti nemški kulturi in samozveličalni nemščini, da Cel in Moravec smeta občevati v svojem jeziku z vlado, in kako grozno pregrešilo se je društvo rudečega križa v Gradci prilepivši vabila k shodu tiskana v nemškem in slovenskem jeziku na mestne ogle! Bojé se, da se poruši nemško-pruski most od baltijskega zaliva do Adrije, ako se bodo izobraževali slovenski Kranjci v svojem maternem jeziku. Tudi nas strašijo, da se vlada po tej naredbi zameri mogočni Nemčiji — svoji varuhinji (?). — Pa prestopimo k stvarí.

Kar je storila vlada naslanjaje se na večho v parlamentu, na korist avstrijskim Slovanom, táni nobena koncesija: to storiti in še kaj več na podlagi enakopravnosti bila je dolžna vsaka avstrijska vlada uže zdavnaj, ravna se le po geslu: pravica podlaga kraljestvom. S tem vladnim ukazom napočila je sicer zora lepšemu dnevu narodne enakopravnosti; a nam avstrijskim Slovanom manjka še mnozega, da bomo uživali jednake držav-

ljanske pravice z Nemci. Dolgi boj bodo bili še naši državni poslanci, da pribore svojemu narodu uže od nekdanj mu pristojne pravice. Tudi jaz Vam govorim besede, ktere je klical slavni avstrijski vojak, knez Schwabenberg svojim zmugajočim vojakom: „cestra tenemu „ondum victoria“ — to je, pozorni bodimo, ni še naša zmaga!

Brezpametni Nemškoprusijani avstrijski menijo, da je obstanek naše mogočne in preljuče nam Avstrije odvisen — od prijateljstva pohlepne Prusije. (!!) Taki sleparji vedo, kaj je počenjala blažena Prusija zoper Avstrijo za časa Friderika I. Kdo ne ve da je ravno — Bog nas varuj tega za naprej — to prijateljstvo nam pogubilo v zadnjih letih krásni dve deželi. Uže l. 1849. čakala je zvesta varuhinja in prijateljica sicer mirno a poželjivo, kje bi se dal upleniti kak dober kos dežele — takrat je slovenska kri Avstrijo rešila in dvignila mej prve velevlasti evropskega kontinenta. Avstrija naj se varuje te hinavske prijateljice Prusije: zadovolji naj pravične želje svojih narodov, koji potem v trdni zvezi z ljubezni do prirodne visoke cesarske rodovine in drage očetnjave zagotovijo trajni obstanek Avstriji.

Kaj pa nam zamore dati Prusija? Druzega ne kot silne davke, ostre postave in — severni mraz, koji nas je letos obiskal; tega pa za krat ne potrebuje Avstrija, ima dovolj svojih nadlog.

Čujte primorski domo-in rodoljubi, kje ste, ali dremljete ali spite? Kaj dela društvo „Sloga?“ Ne slišimo ničesar o njem; morda je zamerilo. Predramite, ohrabrite se vsi narodnjaki, hodite pot domo-in rodoljubja, ktero je pokazal neumrljivi pokojni g. dr. Lavrič! Pozorni bodimo, saj čutimo dobro, da smo med italijanskim kladvom in nemškim naklom. Tudi za naprej naj storijo naši drž. poslanci svojo dolžnost, ko pride na mizo v drž. zboru narodno uprašanje. Spomnijo naj se naše narodnosti in zagovarjajo naše najsvetejše pravice, kakor so storili drugi poslanci, ne trebam pa spominjati jih še le tega, k čemu je bil prisiljen zastopnik tržaških Slovencev, čest. g. Nabergoj. Lepa hvala vrlému narodnjaku in Bog ga nam ohrani še mnogo let!

J. F.

Iz goriške okolice 27. maja. (Izv. dop.) Toliko se govori, da piha v viših krogih našim narodnim terjatvam ugoden veter; a mi smo menda uže preveč vajeni strasti vipavske burje, da ne čutimo še rahlega piša z Dunaja — ali pa ne vleče na našo stran. V naših srednjih šolah in javnih uradih, zlasti pa pri sodnijah je še vse pri starem. V Gorici imamo n. pr. še vedno preiskovalnega sodnika pri c. k. okrožnej sodniji, kateri mnogo občuje s slovenskimi strankami in pogostoma hodi po naši slovenski okolici na ko-

LISTEK.

Vilharjevi epigrami.

II.

Deželnim poslancem kranjskim l. 1867.

1. Baron Apfaltern.
Dieser slovenische Pöbel
In seinem Pfaffennebel!
2. Grof Barbo.
Za vas gorim,
Za vas se borim!
3. Dr. Bleiweis.
Mihel strozi,
Ali beži!
4. Baron Anton Zois.
Še smo na čeli
Našej deželi!
5. Grof Coronini (dež. predsednik solnogradski).
Dieses ultramontane Gesinde
Dreht nicht den Mantel nach dem Winde.

6. Dr. Costa.

Če ni posebna strele,
Bodo le naše pele!

7 K. Deschmann.

Putrem quatit ungula campum
Propter honorem et vampum!

8. Vitez Gariboldi (župan v Šiški).

Šiška gori,
Za naše reči!

9. Dekan Grabrijan.

Nas se nas dère,
Da je miserere!

10. Kranjski Jugovic.

Zedinimo se,
In ne vdajmo se!

11. Dr. Kaltenegger.

Der Freiheit eine Gasse
Nach deutschem Masse

12. Dvorni svetnik dr. V. F. Klun (na videz domoljub).

Neprestrešen kopun
Brusim svoj klun!

13. Planinski Korén.

Stena
Od temena do Korena!

14. Prošt Kos.

Benedictus, qui venit,
Potokum *) cenit!

15. Janez Kozler.

Hoch, for ever,
Die mir schuldenden Kočever!

16. Peter Kozler.

Z bratom ne, to vem,
Le z rojaci grem!

17. Kanonik Kramer.

Švabska moč,
Lahko noč!

18. Krommer.

Paragrafe, aufmarschirt!
Grad aus! Bombardirt!

19. Langer-Podgorč.

Bei meiner Seel,
Wär ich gerne nationell!

20. Grof Margheri.

Schande uns Aristokraten,
Dass wir Bureaukraten
Zu Hilfe baten! (**)

*) Potk-Bach je bil takrat dež. predsednik kranjski.
**) Veki posestniki izvolili so takrat mej drugimi uradniki tudi Kommerja v dež. zbor.

misije—dasi ne samo ne zna našega jezika, ampak ga tudi ne razume. In čujte! ta sodnik izraza tudi svojo nejevoljo, kedar dobiva slovenske spise v roke in nagovarja celo sem ter, tija občinske opravnike, naj nekaj ne podajajo slovenskih informacij. Necemu naših županov italijanskega rodu—a predstojniku čisto slovenskeje županiji—je nedavno izrazil svoje začudenje, kako more podpisavati svoje italijansko ime pod spise, sestavljene v takej arabščini. Kje je tu enakopravnost, kje spoštovanje slovenskega jezika, katero smemo goriški Slovenci na podlagi danih postav zahtevati od vseh državnih uradnikov brez razločka? — Pred kakim tednom sem slišal brati nek uradni spis, če se ne motim, bil je razpis pravosodnega ministerstva, v katerem se je naglašalo, da bode skrbjeno za take uradnike pri naši okrožni in okrajni sodnici, kateri bodo lahko občevali s strankami v deželni jezik, ki ga one govoré. Znano mi je tudi, da imamo pri omenjenih sodnijah našega jezika zmožne sodnike. Zato pa prašam, zakaj se kazenske preiskave zoper slovenske stranke izročujejo navadno slovenščine nezmožnemu Italijanu? Zakaj se to ravna skoro konsekventno? Kaj nam pomagajo vladne naredbe na papirji, če pa sodnijski načelniki v svojej popustljivosti ne skrbé za to, da se točno izvršujejo? Jaz ne pričakujem odgovora, ampak dejanj.—

S Tolminskega 25. maja. (Izv. dop.) Kedar je pri nas razpisana kaka dobra služba, pa je stavljen pogoj, da mora dobro znati oba deželna jezika, kder jo hoče dobiti, takrat znajo vsi prosvitci slovensko, tudi taki, kateri se navadno rogajo našemu jeziku. Skoro enaka je s kandidati, kedar se bližajo volitve deželnih ali državnih poslancev. Vsi so narodni, ali vsaj narodu pravični, vsi so vneti za vsakovrstne deželne koristi, vsi obetajo, da bi se moral po deželi samo med cediti, ako bi se vresničila samo desetinka njihovih obljub. In na vse zadnje, kedar so zvoljeni, so taki, kakor oni uradniki, kateri so kot prosvitci dobro znali slovenski — v službi pa rabijo naš jezik le z nevoljo in v največji sili — ali pa nikdar, ker ga ne znajo. Pozabljene so vse objube, oni hodijo po svojih ali po vladnih potih. Ta primera pa ne velja splošno za našo deželo, ampak specijelno za Tolminsko, kder se je v preteklih dobah najhuje šopirilo vladno mameluštvo — in se morda še dandanes šopiri, pa le v ožih mejah: to je, naši domači političarji zgublajo popolnoma iz oči dunajsko vlado in se sučejo po domači, tolminski, ali k večjemu po tržaški. Kar reče naš politični šef, to velja in, če hoče ta šef poslanec biti, dosta, da zine, pa je: Zlasti naši trgi so v tem oziru neskončno vstreljivi. Tega mi menda ni treba bolj nadvodno dokazovati, ker imamo jasne dokaze v vseh dosedanjih volitvah. Tudi zdaj se imenuje naš politični šef mej kandidati za izpraznjeni poslanski sedež, pa ne da bi sam kandidoval (?) tudi ne da bi ga vlada kandidovala (Gotovo, da ne! Op. ured.), ampak kandidujejo ga pod roko navadni mameluki — prilizubi in kandidujejo ga tako, da se vtegne na vse zadnje res to zgoditi, kar bi aramotilo naše slovenske trge pred vsemi drugimi Slovenci.

Tako sem čul necega tolminskega tržana (gotovo ne brez posebnega namena) v javni krčmi jako pohvalno govoriti o navedenem kandidatu — in slednjič je končal: „Da nam le obljubi, da se bo držal slovenske strani, pa da bo glasoval zoper garancijo za posojilo 800.000 gld., pa ga izvolimo! — „Kaj ne bi obetal? gotovo bo, le ga prašajte! Saj obetati je dovolj — spolniti bi bilo — preveč.“

Naš gosp. glavar vtegne biti v vsakem oziru vsega spoštovanja vredna oseba — jaz ga poznam sa-

mo po glasu in ne morem in ne maram o tem govoriti — a to je gotovo, da se všteva mej Nemce, da je ustavoverec in da se sé svojim vstavoverskim preverjenjem celó ponaša, da uraduje sploh po nemško, da se pri c. k. okr. šolskem svetu, kateremu on predseduje, spisujejo sejni zapisniki samo v nemškem jeziku, da je o času zadnje orijentalne vojne odločno stal na turške strani — in da je politični uradnik, od katerega ni nikakor pričakovati, da bo glasoval zoper garancijo za posojilo 800.000 gld., ako jo bo vlada hotela imeti, kakor sploh ni pričakovati, da bi branil pravice in koristi našega naroda zoper vlado, ako nam morda danes ali jutri nezgoden veter pripiha drugo nezdgodno vlado.

In pri vsem tem je mogoče..... karkoli. Jaz pa rečem, če se to zgodi, potem naj naši trgovalci ne šalobardijo več sé svojimi čitalnicami, tribojnimi zastavami in enako narodno — sleparijo (Ne zameritel!), ampak okičajo naj svoje mladenčce s „pikelhaubami“ ter uvrstijo jih v „Feuerwehre“ in „Schützenvereine“, ustanove naj si „Casino“ in „Sängerbunde“ in z želodom okinčani naj se krohotajo — plakajočej materi Slavi. — Dixi!

Iz Bovca dne 23. maja. (Izv. dop.) Zima se je zopet vernila v naše gore. Že tri dni zaporedoma sneži v visocih in impozantnih julskih alpah. Burja in nevšečni mrz sta nastala na podnožji teh velikih. Neprijetni in serditi „aeolus“ vznemirja in plaši naš prijazen terg, koji šteje nad 400 večinoma le z diljami pokritih hiš. Pri vsakem hudem vetru se bojimo, da bi se ne vnel ogenj žugaje vpepeliti nam draga stanovanlišča. Da bi se v mogočem požaru laglje obvarovali nevarnosti, bil bi skrajni čas tukaj ustanoviti požarno stražo. Udov bi se gotovo toliko oglašilo za to društvo, da bi bilo mogoče, vzdrževati je. Govori se o tej za Bovec in bližnjo okolico zelo koristni napravi, opomnim, da sim vže mnogokrat več tukajšnjih prebivalcev slišal izrazati željo rekoč: Dasi nimamo denarjev na razpolago, vpisali bi se vendar prav radi v to društvo za naš trg zelo koristno in neobhodno potrebno. Mislim, da pride kmalu čas, ko z veseljem vskliknemo: „Hvala Bogu! evo ga.“

Radostnega srca ga pozdravimo, kakor smo se veselili 13. t. m. izida volitve v naš krajni šolski svet, koja se je veršila v narodnem smislu.

Za predsednika izvolili so g. A. Sorča, predsednika naše čitalnice, za njegovoga namestnika pa J. Sorča — oba narodniaka. Castitamo! Ta volitvi srečni izid v krajni šolski svet daje nam upanje, da bode tudi Bovec glasoval pri prihodnji volitvi dne 3. junija za narodnega poslanca v deželni zbor.

Iz Trsta, 22. maja. (Izv. dop.) Popisujejo se čitalnične veselice, šolske slavnosti in druge sovrstne zabave. Zakaj bi se ne omenilo tudi koncerta „Slovenskega delalskega društva v Trstu“, katero se je priredilo 15. maja v tržaškem gledišči Fenice? Da ni lahko enakih zabav prirediti v razmerah, kakor so v Trstu, lahko si sleherni misli; pa kjer je železna volja, premagajo se vsi oviri. Tako je tudi z nami v Trstu. Velik trud je vežbati pevce in pevkine, ki morajo utrjeni po trdem delu prihajati k pevskim vajan. Drugih priprav narejati mej nasprotjem tudi ni lahko, toda neustrašljivi duh doseže vse. Ta pot je pa še lahonski irredentovski list „Indipendente“ natvezal črne oblake nad nami, strašil je občinstvo z vsen, pa njegovo strašilo je veljalo le vrabcem v prosu. Ko pride večer binkoštna sabota, hiti ljudstvo v gledišče in točno ob 8½ uri zaigra vojaška godba „Na-

prej“. Kakor elektrika navduši občinstvo in gromoviti rokoplesk skoro preglesi godbo, enako pri končanji. Ko se dvigne zaginjalo, zadoni iz krepkih grl pesem „Cigani“. Peli so izvrstno naši pevci in g. M. Vadnon je pri solo svoj glas tako zvonečo čisto in spretno pel, da je res pohvale vredno. Tudi pri „Hercegovski“ so pokazali poslušalci svojo zadovoljnost z burnimi dobroklci. Försterjeva „Ave Marija“ — pel jo je mešani zbor nad 24 mladih gospodičin in do 50 mladih pevcev — bila je nekaj izvanrednega in posebnega. Spremljevano z orkestrom pel je mešani zbor hvalevredno in morala se je ponavljati in marsikateremu so rosile solze radosti na obrazu. Ko pa potem nastopi operni pevec g. Nolli, pozdravi ga burno občinstvo. Pel je najprvo „Nezakonska mati“ in potem „Kje dom je moj?“ Kako sočutno sledilo je občinstvo pevcu! Niti ena glava se ni ganila, vse je gledalo na oder in slušalo lepi njegov glas in občudovalo spretnost pevca, ki je uže po naj prvih laških glediščih zaslužno pohvalo žel. Dokončavši moral se je večkrat pokazati občinstvu, ker niso pojenjali burni dobroklci. Zadnji komad romance iz opere „Un Ballo in maschera“ bil je še bolj doveršen. Lepi odnošaji v posameznih točkah, čisto dviganje glasa dičilo ga je ter ganilo slehernega. Zato je bil pa tudi slovenski umetnik odlikovan z dragocenim lavornim vencem in trobojnimi trakovi, na katere so bile natiskane zlate črke, težke zlate kite so visele od trakov. Gospodičine pa so ga obdarile z ličnimi šopki mej neprenhajočim gromčim pozdravom občinstva. Tudi pevovodja g. Bartelj je prejel dva krasna venca z dragocenimi trakovi. Igra: „Dobro jutro“ se je še precej spretno igrala, ali vidilo se je, da so nekteri igralci svoje role slabo razumeli in to Primož in Tine; zadnji posebno ni odmenjen za oder. Vse se je vršilo v lepem redu in občinstvo je zapustilo templj muze radostnega srca, mej tem, ko so se pevci v restavraciji z krepkimi pesmami posebno odlikovali; drugi pa so besedovali pri kapljici dobrega vina do ranjega jutra. Žuganje lahonov, njih novinarsko blatenje, kakor tudi reserva neke stranke nij uplivala ničesa. Za jesen — ako Bog da srečo in napredek Slovanstvu — začne se zimska doba z briljantno predstavo. Trsko Trk.

Iz slavonskega Broda, 14. maja. (Izv. dop.) Z veseljem pozdravili smo vest, da nas odpuste od vojaščine. Pripravljeni, brzih nog, bližamo se večeraj kolodvoru dobojskemu. Kako težko se pričakuje vlak v takem slučaju, vé vsakdo. Opazovali smo, kedaj pripuha, toda le zastonj, nij ga bile kakor po navadi. Zdelo se nam je kakor navlaš ter vsak izmed nas si je mislil: meni kljubuje.

Čakali smo pri časici piva skoro celo uro nad navadni čas, a naposled ga z radostnim srcem pozdravimo prihajajočega od maglajske strani. V odperatih vozovih bilo je polno vojakov iz Novega Bazara. Ti so bili poljski vojaci od polka „Parma“. V prvem vozu imeli so dva Srba-Bosnjaka sé zvezanimi rokami, koja so prijeli ne daleč od mosta čez Bosno t. j. kake pol ure od Doboja. Na necem ovinku bila je namreč čez šine postavljena deska i poleg deske še debela železna veriga. Vodja stroja je prepozno opazil nastavljen past, zato mu je tudi bilo nemogoče ustavitii mašoma vlak; nego hlapni stroj, mašina i še par voz slo je čez omenjeno desko a k sreči nij všlo niti jedno kolo ne stroja ne voza iz tira.

Vlak se ustavi i razpošljejo se patrole na vse strani. Ne daleč od omenjenega mesta, kder bi imela biti žalostna katastrofa, našli so dva Bošnjaka, koja sta — kakor so terdili vojaci — nastavila to past, kar pa se ne more dokazati. Pa vendar ju izročijo kriva ali nedolžna dobojskeje sodniji, ki bo preiskala stvar.

Vsakdo se je čudil milej osodi, koja je takrat prizanesla marsikomu. Da bi to bila velika železnica, kakor so naše avstrijske, ne bilo bi tako nevarno, ali ta z malim strojem i ozkim tirom je jako nevarna in bati se je vsake smeti na železji.

Politični pregled.

Z DUNAJA. Gospodska zbornica je imela tudi svojo proračunsko razpravo; pa le pri poglavji „potrebščine naučnega ministerstva“ se je vnela ustavovernej gospodi modra kri, da so se spravili ne samo nad resolucije poslanske zbornice, obetajoče slovanskim narodom drobtinco enakopravnosti, ampak tudi nad vladne naredbe zaradi rabe českega jezika v javnih uradih na Českem. Vitez Hasner, knez Schönburg, knez Karlos Auersperg, Plener in slednjič oče avstrijskega ustavoverstva, vitez Schmerling govorili so več ali manj ostro zoper sedanjo vlado, njeno popustljivost nasproti slovanskim tirjatvam in zlasti zoper jezikovne naredbe. Grof L. Thun, knez Schwarzenberg, knez Sapieha in Clam-Ga-

21. Vrhiški Obresa.

Šviga švaga,
Čez dva praga!

22. Župnik Pintar.

O jeram, jeram,
Pamet non est nervus reram!

23. Advokat dr. Prevec.

Bi bila slaba,
Da nam gospodari švaba!

24. Baron Raitern.

Trara, Trara,
Zum zweitemal da!

25. Jos. Rudež.

Wär doch mein Herz
Vom edlern Erz.

26. Zagorec.

Saksonski mok *)
Zmagal me ne boš!

27. Savinschegg.

Lieber Absolutisem,
Als Dualisem!

28. Dr. Suppan.

Bin auch ein Adept,
Nach Blagotinski'schem Rezept! **)

29. Santo Treo.

Madjar in švaba nad nami,
To ni za moji rami!

*) Saksonski mok — Boust.

**) Blagotinskič — Kaiserfeld.

30. Svetec.

Hajd Slovane,
Leči rane!

31. Župnik Tavčar.

Dežela je za nas,
Deo gratias!

32. Fid. Terpinec.

Dokler živim,
Za kmota skrbim!

33. Dekan Toman.

Flectamus genua, brate? —
Ne, oj ne, — Levate!

34. Dr. Toman.

Hará!
Naša so tla!

35. Grof Thurn.

Ich stimme zu,
A, E, I, O, U!

36. Widmer.

Mann von Wort,
Wäre längst schon fort!

37. Baron Wurzbach.

Der hudič soll holen
Den Landtag in Polen. *)

F. J.

*) Wurzbach, dež. glavar je jeden pot kranjski dež. sbor imenoval „polnischer Landtag“, zategadelj sta ga potem dr. Toman in dr. Costa ostro prijemala.

las pa so zagovarjali vlado. Schmerling se je jokal, da je ustava v nevarnosti, da se pod zemljo ruje proti njej. — Slednjič pa je grof Taaffe sam prav odločno in dostojno branil postopanje svoje vlade. Naglašal je, da se more pomirjenje in sprava mej narodi v Avstriji le tako doseči, ako se ne čuti nobena narodnost z opravičenjem tlačena. Vlada, ki ne sme imeti nobenih ednostranskih strankarskih oziror, ki jih ne more imeti in neče, smatra se kot začetnica opravičenih narodnih terjatev. Vlada mora torej odločno ugovarjati zoper očitane, da se na opravičene terjatve kacega naroda ne ozira ali da narodnosti v njihovih koristih škoduje. Posebno se mora vlada zavarovati zoper to, da bi ona kakor koli sovražno postopala zoper nemško narodnost. Za njim je še sekcijski šef Sacken zagovarjal vladno naredbo o rabi deželnih jezikov v javnih uradih na Českem in Moravskem. Poročevalec Winterstein je v svojem končnem govoru skušal pobijati razloge avtonomističnih parov in grofa Taaffeja in na to je zbornica prestopila k nadrobnej razpravi, katera je končala v torek s potrdbo proračuna in finančne postave za l. 1880. V istej seji je gospodska zbornica sprejela tudi postavo o vojaški davščini in volila svoje ude v delegacije. Na to je naznanil grof Taaffe v cesarjevem imenu, da je državni zbor odložen.

Deželni zbori so sklicani na dan 8. junija.

V LJUBLJANI je ustavoverno veleposestvo izvolilo dne 25. t. m. znanega viteza Vestencka za deželnega poslanca. Mogoče, da ne bo več dolgo trajala ošabnost kranjskih Nemčurjev, kateri se zdaj tako oblastno šopirijo v ljubljanskej deželnej zbornici.

HRVATSKI sebor je sklican na 31. maja. Razpravljat bode najprej ogersko-hrvatsko nagodbo; zato kliče predsednik poslance, naj se takoj zberó polnoštevilno.

BOLGARSKEGA kneza pričakujejo v drugaj polovici prihodnjega meseca v Belgradu.

Te dni je slavil RUMUNSKI knez 14. leto, odkar je zasedel rumunski prestol. Iz vseh krajev knježevine so prihajale deputacije čestit.

V ANGLEŠKEM parlamentu so jako zanimive razprave, katere vzbujajo pozornost vseh politikov. Gladstonova izjava, da nema Anglija nobenega interesa več na obstanku Turčije, pomenja, da se odsihdob drugače zasukne orientalno pitanje — in gotovo ne v škodo Slovanstvu.

Na ITALIJANSKEM je izmed znanih 132 izvoljencev za parlament 73 ministerijalcev, 39 konstitucionalcev, 20 disidentov. Dvajset volitev še ni znanih.

Domače stvari.

Vabilo. Dne 3. junija 1880. bo imelo politično društvo „Sloga“ v prostorih slov. čitalnice v Gorici točno ob 1. uri popoldne izreden občni zbor; na dnevni red pridejo sledeče peticije do deželnega zbora: 1. peticija za prepravnavo županij; 2. peticija za prenavredbo cestne postave; 3. peticija za prenavredbo postav o ljudskih solah; 4. peticija za upeljavo slovenskega kot učnega jezika v srednje šole; 5. predlogi posameznih društvenikov.

Ker so vsi predmeti zborovanja velike važnosti, vabi podpisani odbor vse gg. društvenike, naj bi se tega občnega zbora udeležili v prav obilnem številu, da pokažejo, da se v resnici zanimajo za duševni in gnotni napredek in razvoj ožje svoje domovine in naroda svojega.

V Gorici dne 26. maja 1880.

Za odbor predsednik
Dr. JOS. TONKLI m. p.

Posvečevanje krškega škofa in smrt prvostolnega prošta goriškega. „Današnji je pomenljiv dan v naši domači cerkveni zgodovini“, tako piše goriški kronist ljubljanskim „Novicam“. Velečastiljivi metropolit, 83letni, pa še zmeraj krepki naš knez-nadškof, Nj. eks. dr. Andrej Gollmayr so posvetili četrtega — zadnjega — podražnega škofa cerkvene provincije goriške. Novi škof, monsieur dr. Franc Feretić, je rojen v Vrbniku na otoku Krku dne 3. decembra 1816.; dovršil je bogoslovsko študije v Gorici in je mašnik od 29. dec. 1839.; doktor bogoslovja vseučilišča dunajskega; do sedaj kanonik Krški,

imenovan za škofijo ondašnje 5. dec. 1879. l.; v Rimu potrjen v letošnjem postnem konsistoriji. Bil je mons. Feretić prejšnjih let tudi poslanec deželnega zbora istrskega. Krčani in kvarnerski otočani lahko rečejo: To je ves naš biskup, ker je po podobi in obnašanji skoz in skoz priprost, blag Krčan, pa bistra glava. Došel je gosp. dr. Feretić uže v petek dopoldne in stanuje pri knezo nadškofu. Preč. asistenta mons. dr. Jurij Dobrila, škof tržaško-koperski, in mons. dr. Ivan N. Glavina, škof poreško-puljski, sta prišla ta včeraj, uni v petek večer. Poreški škof je podelil včeraj v cerkvi centralnega semenišča, v katerem stanuje, niže redove enemu svojih (dveh!) bogoslovcev in pa enemu frančiškanku. Tržaški škof je gost knezo-nadškofov. Današnje veličastno sv. opravilo se je pričelo po 9. uri in končalo po 11 1/2. Izmed tuje gospode, ki je poveljevala to nenavadno svečanost, naj imenujem g. ces. namestnika barona Depretisa; dva kanonika, mons. Božanić-a iz Krka in dr. Bolmarić-a z otoka Osora; in župana krškega, gosp. Pozzo Balbi-a. Iz Gorice so bili razen duhovščine vsi svetni načelniki: c. k. dvorni svetovalec baron Rechbach, deželni glavnik g. vitez Pajer-Monriva, mestni župan dr. Deperis, c. k. okrožne sodnije predsednik gosp. Pavel Sbisá. Družega ljudstva je bila cerkev — se ve da — natlačena. Po končanem sv. opravilu, ko so šli škofje z duhovščino v procesiji iz cerkve, pridružil se je novoposvečencu tudi gosp. namestnik. — Slavnostni obed pri preč. nadškofu je bil ob 2 urah; povablencev je okoli 26 vnanjih in tujih odličnikov. Nekaj pa kali ta obed in vse današnje veselje. Ko se je bila po konsekraciji duhovska in svetna gospoda domú spravila, zapoje milo v prvostolni cerkvi mrtvaški zvon; česar smo že od jutra, ali že od sinoči pričakovali — zgodilo se je: umri je naš dobri prvostolnik prošt mons. baron Avgustin Codelli-Fahnenfeldski. Rodil se je rajski v Gorici leta 1807. (15. aprila); izšolal se je tukaj in kot bogoslovec bil nekaj časa v Pragi; mašnik je bil od 19. sept. 1830. in prošt z mitro tudi uže blizo 50 let. Bil je lep prelat, popularen, Goričanom kot someščan jako priljubljen; tudi duhovščina ga je rada imela. V dolzih 50 letih je marsikatero častno službo opravljal. Blagosrečen mož je bil in zavoljo tega smo ga videli mnogokrat na čelu dobrotnih naprav. Uže v prejšnjih dobah in tudi zdaj do smrti je bil ud mestnega starešinstva. Pred l. 1848. je bil dalj časa direktor modroslovskega učilišča. To je bila pa le častna služba v tedanji dobi. Do zadnjih let je bil ranjki cvetot in krepak; v kljub letom bil je videti mlad. Kar na enkrat se ga je lotila putika, pozneje naduha — kakor so mislili — slednjič huda vodenica. Karakteristično je to; da je ranjki v kljub bolečinam s posebno skrbljivostjo vodil vse, kar se napravljalo za prihodnji jubilej prevz. ku.-nadškofa, ki so bolnika pogostoma obiskovali. Sploh je bilo sočutje za-nj v vseh krogih veliko.

Sprevod, je bil veličasten; celo mesto je bilo na nogah; zlasti občinski zastop je napel vse žile, da je na sijajen način skazal zadnjo čast svojemu udu. Truplo ranjcega so peljali v Mošo, kder so jo položili v rodbinsko rakev.

Javni plesi pod milim nebom se imajo nekda v kratkem za vselej prepovedati. Našej kmečkej mladini in našim krčmarjem menda ne bo ta naredba po volji; — a hásnila bo prav gotovo kolikor v moralicnem, toliko v zdravstvenem oziru.

Mi se nikakor ne uvrščamo mej mračjake ali nazadnjake, a to naredbo odobrujemo vendar brez pridržka.

Imenovanje. Gospod Matej Ternovec, c. k. sodn. adjunkt v Sezani, je imenovan za sodnika v Dinjanu v Istri. Cestitamo novemu sodniku, a pomilujemo sezanski okraj, da zgubi verlega rodoljuba in odličnega sodnika, moža, v katerem sta um in srce združena v blagor človeštvu.

Cesarska milodarnost. Presv. cesar je podaril iz svoje blagajnice 300 gld. Gorjanskemu na Krasu za napravo vodnjaka, 300 gld. Škerbini tudi na Krasu za novo pokopališče, 2400 gl. rev. zem v Lipici in Prestranka o priliki, ko se je obhajala 300 letnica obstanka konjerejske postaje v Lipici.

Soča zahteva svoj dac. V četrtek na praznik presv. r. T. zvečer so se kopali trije vojaki Hessevega pešpolka v Soči blizo železničnega mosta. Eden izmed njih — prostak Brandstetter, služeč pri 12. kompaniji — podal se je predaleč v zapeljivo vodo in je kar naenkrat zginil pod njo. Najbrže se ga je krč lotil, tovariša mu nista mogla pomagati, ker nista znala plavati, ljudje pa, ki so prihitali na nju vpitje na pomoč, prišli so prepozno. Nesrečnega vojaka ni bilo več najti ni živega ni mrtvega.

Osepnice. Na državni deški šoli v Gorici se je vsled ukaza sl. mestnega starešinstva s podukom prenehalo dq ponedelka, 7. junija t. l., kar se dotičnim staršem naznanja. Uzrok temu ukazu je bil, ker je imelo 25. maja 81 učencev omenjene šole osepnice (Masern.) Sploh razsajajo zdaj po mestu mej otroci osepnice in ker so močno nalezljive, treba velike pozornosti, da se še huje ne razširijo.

Razne vesti.

Rodovina Demidov. O začetniku knežke rodovine Demidov na Ruskem bere se sledečo: Necega dne je bil car Peter Veliki v Tuli. Potovaje na konji, dobro oborožen, zapazi, da je priljubljen mu samokres polkvarjen. Strastno ljubeč svoje angleško krasno orožje, se močno zgrozi, ker meni, da treba poškovano orožje poslati na Engloško. Bila je nam reč ruska industrija, kar se tiče orožja, na zelo nizki stopinji. Neki stotnik predstavi carju orožarja iz Tule, ki obljubi škodo popraviti. In res prinese za nekaj dni samokres. Peter ga natančno preiskuje, pa najde, da je izvrstno popravljen. Kar segne orožar pod sukunjo ter poda stermečemu vladarju drugi samokres, ki je bil onemu na las enak. S tem delom se mož tuko prikupi carju, da mu kmalu potem veli liti tope, koji so pozneje Petru mnogo pripomogli k zmagi nad Karolom XII., Švedskim kraljem. Demide — to je ime orožarju — je med dvajsetletno vojsko zoper Karola XII. vladil jako koristil. In car mu je bil tudi hvaležen. To dokazuje pismo z vladarjevo podobo, katero mu je poslal Peter iz Kislar-ja.

Demide si je pridobil veliko premoženje in je prvi slavne rodovine Demidov-ov. Pravi se, da je po preracunih l. 1725 našel rudokope pri Kolyvan-u v Sibirji: začetek in podlaga pozajejemu blagostanju te rodovine. Leta 1726 sozidal je Demide s privoljenjem rudokopne družbe na višavah Kolyvan-skih, pozneje pri Pičovi livarno. Rudokopi pri Nevjanskem in Ninetagskemu podvojili so mu znatno premoženje. Pozneje je prevzela država rudokopre zlata in srebra ter prepustila na dalje Demide-ju one bakra in železa. Demide in potomci slave kot veliki dobrotniki Sibirije, kder so podpirali vednosti, obrtnijo in oliko.

Priprosti rokodelce, ki se je spel do pradeda knežke rodovine, imel je pomočnika, edinega sina Nikito. Nikitovi unuk je oču knezu Anatolu Demidov-u, stricu sedanjega kneza. Slednjemu je oču še prav mlad umrl.

LISTNICA UREDNIŠTVA: G. Žn. v V. Vaše poslanice tudi danes nismo mogli priobčiti, ker nam je važnejše gradivo napolnilo predale. — G. dop. iz Brd. V tej obliki ne moromo dalje sprejemati Vaših dopisov, če so nam ne pošljete vsaga; saj moremo vendar vedeti, kam merite. — Dop. iz Podb. Anonimnih dopisov ne sprejemamo.

Dunajska borza.

	28 maja.
Enotni drž. dolg v bankovcih	72 gl. 80 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73 " 40 "
Zlata renta	88 " 80 "
1860 drž. posojilo	129 " 50 "
Akije narodne banke	883 " — "
Kreditne akcije	278 " 40 "
London	119 " 85 "
Srebro	— " — "
Napol.	9 " 38 "
C. kr. cekini	5 " 56 "
Državne marke	58 " — "

Št. 1975/1880

Službeni razpis.

Na slovenskem oddelku kmetijske šole v Gorici je izpraznjena služba kmetijskega opravnika, kojega dolžnost je z učenci vred opravljati vsa kmetijska dela na šolski kmetiji.

Opravnik dobiva 400 gl. letne plače, ima stanovanje na kmetiji in užitek 5 arov obdelane zemlje.

Prošnje naj se podajo podpisanemu deželnemu odboru do 15. junija t. l.

DEŽELNI ODBOR V GORICI

dne 18. maja 1880.

za deželnega glavarja

Dr. TONKLI m. p.

Velika zaloga

posebno dobrega belega ali visoko rudečega doljenskega vina po gold. 5:50 do 6 vedro proti pošiljlatvi posode, kakor prava dobra slivovka in pravi vinski ocet (jesi) po naj nižji ceni pri A. Cvenkeljnu v Sevnici (Lichtenwald) Štajersko.

Temeljita pomoč
vsem, ki so v želodci ali trebuhu bolni.

Ohranjenje zdravja

naslanja se večjim delom na čiščenje in smajenje sokrovice in krvi in na pospeševanje dobrega prebavljenja. Najboljše za to sredstvo je

dr. Roza življenski balzam

Življenski balzam dr. Rozov odgovarja popolnoma vsem tem zahtevam; isti čisti vse prebavljanje, nareja zdrave in čiste kri, in trapol dobi svojo prejšnjo moč in zdravje sopot. Odpravlja vse težko prebavljanje, obojito gajus do jedi, kisle riganje, napetost, bljevanje, krč v želodci, zaslinjenost, zlato žilo, preobteženje želodca s jedili itd., je gotovo in dokazano domače sredstvo, ki se je v kratkem zaradi svojega izvrstnega uplivanja obdo razširilo.

1 velika sklenica 1 gl., pol sklenice 50 kr.
Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripraviljenih. Raspošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzvetju svote.

G. lekarničarju B. Fragner v Pragi!
Kupil sem meseca vinotoka 1. 1878. sklenico vašega „Dr. Roza-jevega življenskoga balzama“. Trpel sem namreč uže precej let na krčji v želodcu; to me je nagnilo, da sem poskušal to zdravilo.

Za časa 9—14 dni povzgubila se je — hvala Bogu — bolezen popolnoma. Prosim Vas tedaj, pošljite štiri sklenice tega balzama, da ga imam pri roci kot domače zdravilo. Vsaki taki bolni priporočam ta izvrstni življenski balzam. Spoštovaje udani
Dragotin Popp, slamičar v Draždanah.

SVARJENJE!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. n. gr. naročnike, naj povsodi izrečno dr. Rozov življenski balzam iz lekarnice B. Fragner-ja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno dr. Rozovega življenskoga balzama.

Pravi dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, lekarnice „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3.

V GORICI: G. Cristofoletti, lekarničar; G. B. Pontoni, lekarničar. V OGLEJI: Damaso d'Elia. V TRSTU: P. Prendini, lekarničar; G. Foraboschi, lekarničar. V ZAGREBU: Sigm. Mitlbach, lekarničar.

Vse lekarnice in večje trgovine z materijalnimi blagom v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega življenskoga balzama.

TAM SE TUDI DOBI:

Pražko domače mazilo
zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam pras vnahejo, ali strdijo, pri buhlah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvi v prstu in pri nohtanju, pri zlezah, oteklinah, pri izmaščeni, pri morski (mrtni) kosti, zoper revmatične oteklino in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, rokah, v ledji, če si kdo nogo spahne, zoper kurje očesa in potne noge, pri razpekanih rokah, zoper lišaje, zoper oteklino po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper rak in vneto kožo, ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Raba je preprosta; mazilo (žavba) se namaže na platnini robec in se pritiska na bolno stran. Čez 4—6—8—12 ur se naredi nov flišter. — Zaprte bule in oteklino se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem vs ognujočo na-se, in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga, in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna ognujoča ven potegnjena. — Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečino to hladilno mazilo potišči. — Odprte in tekoče rane se morajo prej z mlačno vodo vmiči, potem se le se mazilo nanje prilepi. Skatljice se dobodo po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi tudi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gl. a.v.

Vdano podpisani bukvovez naznanja, da si je omislil stroj za pozlačenje knjig in drugi stroj za črtanje registrov, popirja itd. v vsakej obliki, kakoršna bi najbolje vstrezala gg. naročevalcem; on obljubuje, da izvrši vsako tako delo, kolikor se da, dobro, naglo in prav po ceni.

Ob enem opozoruje čestito duhovščino, da rad preskrbuje missale iz trdnega, na okvir in in ne z mašino narejenega papirja z novimi črkami, po devet goldinarjev petdeset novcev, dalje rituale, brevije in dr. e.

Priporoča se z vso vdanostjo mnogobrojnim naročbam

Leopold Leban

„Via del Duomo“ št. 36
v Gorici.

Nobena sleparija!
Pri ces. kr. zastavljavnici
na Dunaji rešene
ŽEPNE URE

po nezasišano nizkih izjemnih cenah namreč
70 odstotkov pod kupno ceno

Razno zalogo žepnih ur, ki so bile za prodaj semkaj poslane iz najznamenitejših švicarskih tovarnen, so bile položene v c. k. zastavljavnico, der so zapadle ter so po dražbenem potu p. l. razstoj prišle v naše roke.

Zato smo v položaji, da lahko prodamo prave zlote, sreberne in nikelnove ure, najboljše švicarske izdelke, vse proti 5letni garanciji, da le naš denar nazaj dobimo, 70 percentov pod navadno tovarniško ceno, tako da se ure skoro zastoj.

Vsaki človek, ubogi ali bogat, potrebuje ure, haterja je mnogokrat največja prijateljica in spremljevalka skozi celo življenje. Kdaj pa se ponuja ugledna prilika, ki se morda nikdar več ne povrne, omisliti si skoro za nič solidno, fino, garantirano, do minute natančno uro; kajti naše tovarniško osebje pregleda vse ure še enkrat. Na vsaki uri je švicarska tovarniška znamenja.

Garancija je tako zanesljiva, da se s tem javno zavezuje, povrniti vsakemu naročniku nemudoma in brez vsake ovire njegov denar.

Kdor hoče imeti izvrstno, neverjetno ceno, za 5 let garantirano žepno uro skoro zastoj, naj pošlje nemudoma naročbo, svj vendar vsakdo lahko razume, da se ure strahno hitro rasprodajo.

Razkaz žepnih ur:

Žepna cilindrica iz teškega srebro-nikelja, prav fina, na sekunde pregledana, gravirana, guilochirana, s 8 rubini, plitvim steklom, emailiranim kazalom in posebnim pokrivatom, s prav fino zlato faço-verižico; poprej je stala 12 gl., zdaj samo gl. 5.50. — **Ista prav fino v ognju pozlačena, krasna, kakor vsaka zlata gl. 6.50.**

Žepna ankoreca iz teškega srebro-nikelja, prav fina na minuto pregledana, gravirana, guilochirana, s 15 rubini, plitvim steklom, email. azalom in sekundnim kazavcem, z jako fino verižico iz talni-zlata, poprej 20 gl., zdaj samo 7 gl. — **Ena najboljših in izvrstnih ur. — Ista težko v ognju pozlačena, krasno izdelana, popoln. zlata enaka samo gl. 8.50.**

Remontoir-ura iz najčistejšega double-zlata, se navija pri sintični brez ključa, ohrani pod garancijo vedno tako b. v. v. izvrstno na minuto vredjena, z dvojnimi pokrovom, okičanim email. kazalom in privilegijem, odlikovana kapitalna ura s talni verižico, poprej 24 gl. zdaj samo gl. 8.50. — **Teh ur je malo.**

Sreberna remontoir-ura iz pravega 13 lot. srebra, od c. k. punc. urada preskušena, se navija brez ključa, s protizaporom in kazalno napravo, najčistejša s privilegijem, nadrobno pregledana, s plitvim steklom, email. kazalom in sekundnim kazalcem, smotraj s kristalnim pokrovom in nikelnim kolešcem, za vsacega prezorno najboljša, najcenejša in elegantnejša ura na svetu; poprejšnja cena 30 gl., zdaj samih 14 gl.

Sreberna ankoreca iz pravega, od c. k. punc. urada preskušena 13 lot. srebra s 15 rubini prav fino na sekunde pregledana, s plitvim steklom, email. kazalom in sekundnim kazalcem, zraven tega po novem elektro-galvaniznem načinu pozlačena, da je noben sluhar na svetu ne razloži od prave zlote ure, haterja se navadno kupi za tako dragi denar; poprej je stala brez pozlačnja 24 gl., zdaj s pozlačnjem vred samc gl. 12.50.

Sreberna cilindrica iz pravega 13 lot. zlata, od c. k. punc. urada preskušena, s 8 rubini, natančno na minute pregledana, po novem elektro-galvaniznem načinu pozlačena, — tako da se ure te baže ne razločujejo od pravih zlatih, poprej 15 gl. zdaj samo gl. 6.50.

Ura za gospe iz pravega 14 karatnega zlata, preskušena od c. k. punc. urada, neizmerno fina, elegantna ura z najčistejšo beneško zlato okoličratno façon-verižico in najčistejšo žametasto skatljico, poprej 30 gl. zdaj samo gl. 11.50. Se nikdar kaj takega.

Prava 14 karat. **Zlata remontoir-ura** 40, 50 gl. najčistejša Savonette-ure, haterja se stalo tekda; po 100 gl.

NASLOV:

Uhren-Ausverkauf von A. Fraiss, Rothenburmstrasse 9, parterre, gegenüber dem erzbischöf. Palais. Wien.

Borsne operacije

opravlja točno
Bankina hiša „Leitha“ na Dunaji, Heidenschuss 1.

a) pri samo vtesnjeni zgubi (premija gl. 10—30 za gl. 5000 efektov na operacije a) dobičkom la hausse ali baisse; in sicer: b) naj kurzi rasejo ali padajo (Staligeschäft); c) da se v zalogi ohrani, dokler se efekti z dobičkom ne realizujejo.

Špekulacijska operacija točno in diskretno.
Družbena opravila (samo 15-40 gl. pokritve za 1000 gl. efekt.).
Provizije samo 50 kr.

Po tem načinu, kojega smo mi uvédli, pa se je uže povsod prikupil, spolnujemo naročila na skoro vse v kurzem listku zaznamovane efekte.

Ni treba nobene pokritve v gotovini

Zavarovanje ces. kr. avstr. ogr. državnih, privatnih in inozemskih lozov

pred zgubo, naj se zadene najmanjši dobiček (Treffer).
Premija za celo leto od 15 kr. više.

Garancija svota do 500 gl., če se zadene najmanjši dobiček.

Ta za kupovalce in posestnike srečk, za štedovce in kapitaliste jako važna osnova, za koje ustanovitev nam je izreklo novinarstvo in občinstvo neokračeno priznanje, je vredna, da se spodobno ceni tudi iz gospodarskega stališča; gledé znamenitih koristi in „določeb“ zavračamo na obširni prospekt.

Pojasnila o lozih, vrednostnih papirjih in finančnih zadevah dajemo vsakemu franco in zastonj v „Leitha“ glasilu za narodno-gospodarske interese. Iztiše pošiljamo brezplačno na vse strani.

Opozorujemo posebno na zanimive članke o „povrnitvi vseh mogočih stroškov, zgrab“ itd., tako tudi „lozne družbe (preskrbovanje dot, vdov, starih in otrok)“.

C. k. dni, privatno in inozemsko loze a) po vsakdanjem kurzu, b) posamezne ali v grupah, c) proti primernemu plačilu na račun, in da se pridržé v zalogu po bankinem kurzu, d) proti tem, da se vsaki mesec nekoliko plača.

V 561h kombinacijah
Najbolji način za nalaganje štedovcem.

Vse naročbe z dežele se točno izvršujejo in tako tudi vsa povelja segajoča v menjavsko poslovanje. Prospekte, tarife itd. pošiljamo radovaljno (franco in zastonj).
Solidnim firmam izročujemo zastopništva.

Novije sodbe zdrav. veljakov o
Franc - Jožefovem grenkem studencu

FRANZ JOSEF BITTERQUELLE

najuspešnejši grenki vodi:

Prof. dr. Biesiadecki, Lemberg. Protomedicus in deželni zdravstveni referent. Učinja, če se je le malo vzame, da gre gotovo od človek pa brez bolečin; pri daljši rabi ne zgubi moči in ne zadržuje prebavljanja. V Lvovu 3. nov. 1879.

Prof. dr. C. pl. Braun-Fernwald, Dunaj. Prav mnogokrat sem se uže prepiral o znanem naglem in zanesljivem učinku te grenke vode; zato priporočam najtopleje to vodo bolnim gospem. Dunaj 1879.

Prof. dr. Meynert, Dunaj. To vodo rabijo prav radi, kajti uže z majhnimi dozami se doseže rahli učinek, in pri začetih boleznih v sluhajih psych. klinike ovaža pogostoma uzrok bolezni. Dunaj 1879.

Dr. Steiner primarni zdravnik medic. oddelka mestne bolnišnice v Graecu. — Sponesla se je in prikupila po zanesljivem in rahlem učinku. V Graecu 13. okt. 1879.

Dr. Kleinwächter prof. klinike za ženske bolezni v Innsbrucku. „Dokazala se je vselje kot naglo in trajno uplivačaja, ne da bi imela kak drugi neprijetni učinek kakor druga grenke vode; za to zasluži, da se v krogu kolegov in občinstva goroko priporoča.“

C. kr. občna bolnica, Dunaj. V zdrav. oddelku. „Pri žolodčnem in črevnem hataru, habit zaprtji, brezčnosti, krvnem zgoščeni, hemoridih, jeternih boleznih in ženskih boleznih so se dosegli izvrstni uspehi.“ 1878.

Glavna zaloga za Gorico in deželo samo pri U. CRISTOFOLETTI v lekarnici „pri črnem medvedu“ na Travniku, kamor naj se pošiljajo naročbe za večje množice. Dobiva se tudi v Seppenhoferjevi drogeriji unstran škoflje.

Mlatilnice

na štife in na stebre, z napravo za slamo stresati, z rešetom in snažilnim aparatom, na lesenih nogah, sicer pa iz železa, z najnovjšimi popravami, se dobodo dober kup. Tudi imamo triere (trieure za gospodarje in mlinarje, in rezanice za z noge pritiskati. To pošiljamo do Dunaja franco. Narisane podobe zastonj. Iščejo se dobri agenti.

Ph. Mayfarth et Co.,

tovarna za stroje v Frankobrodu (Frankfurt a. M.) in na Dunaju, v mestnem magazinu, (Stadtlagerhaus.)

Glavni dobitek ev. 400.000 mark. **NAZNANILO SREČE.** Dobitke garantira država.

Vabilo na udeležitev dobitnih šans

velike, od hamburške države garantovane denarno loterije, v kateri se mora nad

8 milijonov 300.000 mark
gotovo dobiti.

Dobitki te ugodne denarne loterije, katera ima po načrtu le 87.500 lozov, so sledéci:

Največji dobiček je ev. 400.000 mark.

Premija 250.000 mark	68 dob. po 3000 mark
1 dobit. po 150.000 mark	214 „ „ 2000 mark
1 „ „ 100.000 mark	10 „ „ 1500 mark
1 „ „ 60.000 mark	2 „ „ 1200 mark
1 „ „ 50.000 mark	531 „ „ 1000 mark
2 „ „ 40.000 mark	673 „ „ 500 mark
2 „ „ 30.000 mark	950 „ „ 300 mark
5 „ „ 25.000 mark	65 „ „ 200 mark
2 „ „ 20.000 mark	100 „ „ 150 mark
12 „ „ 15.000 mark	35150 „ „ 138 mark
1 „ „ 12.000 mark	2100 „ „ 124 mark
4 „ „ 10.000 mark	70 „ „ 109 mark
3 „ „ 8.000 mark	7300 „ „ 94 in 67 mark
3 „ „ 6.000 mark	
52 „ „ 5.300 mark	7850 „ „ 40 in 20 mark
6 „ „ 4.000 mark	

kateri se bodo v malo mesecih v 7 oddelkih gotovo odločili.

Prvo vzdiganje dobitkov je uradno na 9. in 10. junija t. l.

cel originalni loz le 3 gl. 50 kr.,
pol originaln. loza le 1 gl. 75 kr.,
četrt original. loza le 88 kr.,

ter te od države garantovane originalne loze (ne prepovedane promese) proti frankovanej poslatvi svote tudi v najoddaljenejše kraje razpošiljam.

Vsak udeleženeec dobi zraven originalnega loza tudi originalni črtež z državnim grbom zastonj, ter se mu takoj po uzdigovanji dobitkov nezahtevano pošlje uradni listek uzdignjenih števil.

Izplačevanje in razpošiljanje dobitkov izvršujem direktno jaz interesentom točno in z najbolj strogo tajnostjo.

Naročila izvršujejo se najglaglje po poštnjej nakaznici ali pa z rekomandiranim pismom.

Naj se tedaj naročila, zaupno pošljejo do

Samuel Heckscher sr.,

Banquier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.